

HAEGGESTRÖM, PEHR

Menniskiors korta; men dock
mödosamma tid, uti en christelig
lik-predikan förestäld öfwer probstens,
herr magister Olof Tillæi kiära maka,
högädla fru Catharina Aulævill, samt
deras äldsta och kära do

1758

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
  - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
  - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
  - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

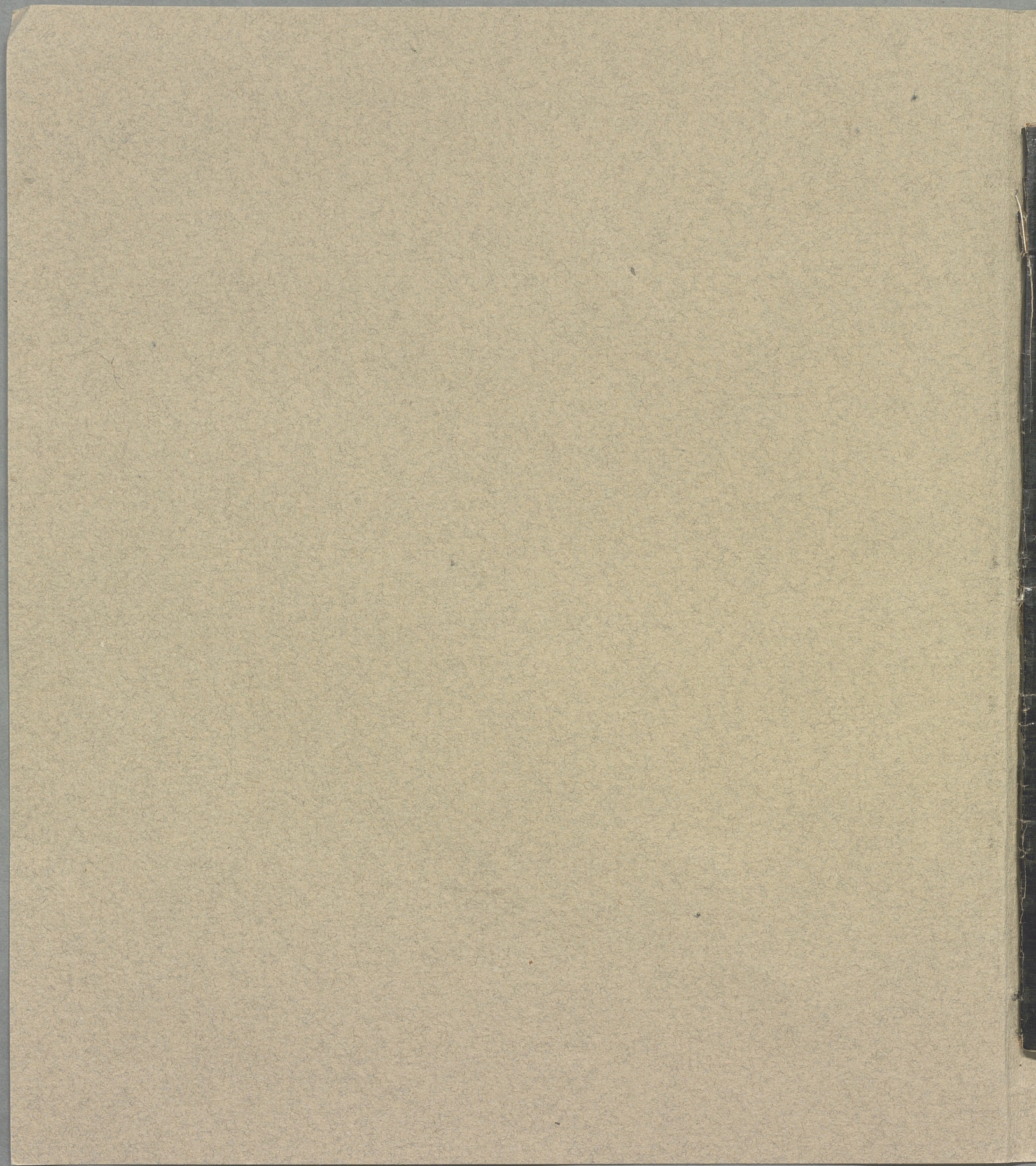
- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

AULEVILL CATH.

EX. A

EX. A

Libpred.
Före 1900.

F. N. 7.

Wennistiors korta; Men dock mödosamma tid, 1700-1829

Uti

En Schrifelig Siel = Predikan

Söreståld öfwer Probstens,

Herr Magister OLOF TILLÆI

Riåra Måka,

Högådla

Hru CATHARINA
AULÆVILL,

Samt

Deras Äldsta och Kära Dotter,

Dygd = Ädla

Sungf. ELISABETH
TILLÆA,

Hvilka efter en berömmwård wandel, saligen i HERRanom af-
sommade 8:tta dagar hwar efter annan, och uti närvaro af en mycket tal-
rik Församling begrofwos i Rödþings Stads Kyrka den 27 Maji 1758.

PEHR HEGGESTÖM

GUDS. S. Ords wälmente Medarbetare der sammastädes.

WÄSTERÅS,

Tryckt hos JOH. LAUR. HORRN, Kongl. Gymn.
och Conslit. Boktr. 1758.

Probs ten,
Högårewördige och Höglårde
Serr MAG. OLOF TILLÆUS.

Som

Högelligen beklagar Sacknaden

Af

Sin i lifstiden Högt - älskade Makas och Fru's /

Samt

Älskans-wärda Dotters nog tidiga bortgång /

Tillika med

De fyra uti Sorgen deltagande kåraste

Barnen,

Warda thesa korta; Men ännu mera enfaldigt skrefne
Blad, med innerlig önskan til wälsignad tröst och tolamod af
GUD, som trösten gifwer, i renaste wänning,
efter befallning, framgifwen

Af

Sorghuset's

Ödmilte Isenare

PEHR HÆGGSTRÖM.

Til thenna Christeliga Utpredikans utgifwande genom Tryc-
 ket, har Consistorium sitt bifall lemnat, Wästerås den 23
 Augusti 1758, betyggar ad mandatum
 JAC. N. CHRISTIERNIN
 Conf. Arof. Not.

I Jesu Namn!

Nåd och frid, Hugswalelse och Tröst tilönstas
 eder alla på denna stunden i then Höglöfwa-
 de Treenighetenes Fadrens, Sonens och thens
 Helige Andes Namn! Amen.

Sällsignade Åhörare! Jag finner Eder i
 dag til stor myckenhet församlade, at
 wilja med the Bedröfwade holla en
 Sorge - klagan wid then Grift,
 som nu öpnad är, at giömma Deras
 Stoft, hwilka af eder alla, medan the lefwat, högt
 älskade varit; men nu lemnat edart synliga umgän-
 ge i werlden.

Här stå twenne Lif-bärare för wår åsyn, hwilkas
 påseende intet annat kan, än pråsa bittra tårar af
 alla rättfintä ögon.

Wi se wår wårde Herda och Probst med bleka
 kinder och ett af sorg blöddande hierta följa Sin Högt-
 älskade Måka, Probstinnans Högåbla Fru CATHA-
 RINA AULÆVILLS Andelösa lekamen til sin läger-
 stad: wi finne och Honom i dag, såsom en ömsint
 Fader, begråta Saknaden af sin äldsta och rätt hier-

Heligen Allskada Dotters, Jungfru ELISABETH TIL-
LEAS så tidiga bortgång från werlden, hwilkas
lefnad, efter wårt tycke och hierteliga önskan, här än-
nu länge kunnat fågna Honom, såsom en kär Man
och huld Fader.

Wi höre äfwen Suckar af Barnoch Syskon i Hu-
set, som ännu under sin skuldor begråta sin hulda
Moders död, och bellaga sig öfwer misstningen af en
upriktig Syster.

Ja, wi se och här mängas tårar, hwilka i dag
fukta deras stoft, som nedgömnas i det tysta och
skulle hierteligen önskat, at de ännu widare fått åga
deras Sällskap.

Men, hwad mände wi säga härom? Är icke bör-
jan af wårt lif begynnelsen til wår död? Hwar dag
är ett wittne, at wår löpande lifstid astager, ja,
ett klart bewis, at altsammans är ombytligt
undergifwit.

Jon. 4. v. 11. Wår späda Barndoms tid flyter, of öwetande, så-
som en ström, sin wäg, då wi ännu ej kunne skilja
den högra handen ifrån den wänstra, än mindre
weta hwad tiden är.

Wår ungdoms tid förnötes merendels i lust och
nöje, i fefångta och werldsens flyktigheter; således
weta ej Duglingar ordet af, förr än den ena dagen
springer lika som fram om dem efter den andra, utan
at de förstå, at gibrå någon rätt upmärksamhet
derwidan. Stelfwa wår Manna-ålder förborar ofta sin må-
sta styrka innan wi det märke; ej olife resande, som

under någon orolig sömn hunnit längre på vägen än the sielfwe märckt.

Här kan då med fullkomligt skäl sägas, at menniskan så oförmärkt skyndar til sitt måhl och öde med den så hastigt löpande tiden.

Intet beholler hon något qwar af den framfarne tiden; Ty deraf har hon intet mera uti sina gidmmor förwarat, än blotta hogkomsten och åtankan af det, som henne antingen til nöje eller oust wederfarit är: men wäl har en del af hennes lefnad förswunnit med sielfwa tiden. Icke råder hon om den närwarande; ty den rinner ouphörligen förbi och går så snart bort, som han kommer: mycket mindre kan han försäkra sig om den tilkommande; emedan han torde förr hunnit til sitt bestämde måhl och the förelagde månaders tahl, innan flere tilkommande stunder och dagar infalla, som man gördt sig hopp om at kunna hinna til; Här sannas då hwad Predikan säger: menniskan wet icke sin tid. Hon wet icke thes början; hon märcker ej thes förtgång; hon wet ej thes slut.

Ecclef. 9.
v. 12.

Si! så hastigt löper war lefnads tid utur händerna; ja, denna stunden, på hwilken wi ock nu äro med hwarannan församlade, måste wi tråda närmare emot then bleka döden. Så hastigt derföre, som år och månader, weckor och dagar, timmar och minuter läggas til war lefnads längd, så hastigt löpe och wi emot döden, som är all tings ände. Wi måste fördenskul bekänna: wi gå war koos såsom en ström, lika som gräs, det dock snarliga förwisnar, wi lykte wära är såsom ett tal. Och

Pfalm. 90.
v. 5. 9.

23

under vår lefnads fortgång med tiden se wi dock intet med wisshet hwad ännu öfrigit är uti vårt lefnads-Tinglas när våra lifs-andar skola utstöckna, och när wi omsider måste fara tit, wi ewinnerliga blifwa skole.

Exempel och bewis, at wi med tiden undergå så owisa omskiften, hafwe wi många uti Guds uppenbarade ord antecknade, uti alla tiders minnes-böcker sammansattade och af den dagliga erfarenheten fulltygade, thet wi esomoftast få orsak at föra thenna flagowisan:

Wära wenne falli ifrå,

Och en spegel warda,

Samma wäg wi måste gå,

Smaka döden hårda.

So är fattig ho är rik?

Wi äre wist hwarannan lit,

Låt och thetom warda.

N:o 399. v:

3.

Men hwad behöfwa wi gå långt tillbaka efter wittnen uti en så aldeles ostridig samning? Ett aldeles nytt prof, at vår lefnads tid är flyttig och owaraktig, hafwom wi uti dessa twenne för våra ögon stående i Herranom saligen döda, hwilka nu lifasom ropa til oss alla: Hwad är menniskan? Om hon länge lefwer, så lefwer hon hundra år, såsom en droppa watten emot hafwet och såsom ett sandkorn

Syr. 18. v:

7. 8.

emot sanden i hafwet, så ringa äro hennes år emot ewighetena Syr. 18.

Om denna saken få wi anledning at vidare tala af den Text, som wid detta tilfället gifwen är at för-

förklarar: Men O tu nådige liffens HERRE! Gif oss
nåd at alltid betänktja det wi dö måste, på det
wi måge förståndige wara!

Pl. 90. v. 12.

Hör oss O Fader wår &c.

Text. Jobs 14 Cap: v. 1. 2.

Menniskan af qwinno född, lefwär en liten
tid, och är full med orolighet: wårer up
som ett blomster, och faller af, flyr bort
som en skugge, och blifwer icke.

Votum.

Uf wår upläsne Heliga Text skolom wi på denna
sinnden uti enfaldig korthet betrakta:

Menniskors korta; Men dock mödosamma
samma tid. och uti förra Delen beståde
Tidsens korthet, samt uti den Sednare
Huru mödosam han likwål är.

O GÄRre oss med kraft bered Och styck wår hjertans
blödighet, At wi här mannigen strida må, Och så ges
nom döden til lifwet gå. Amen.

Den under oräkneliga plågor wål bepröfwade man-
nen Job, hwars ord wi wid detta tilfället
hafwom under afhandling, war som allom bekant är,
en man, den der hårdt war plågad: GUD syntes
honom wara förwånd til en grusweligan, hans
egna wänner lade sten på bördan, och hans sår
gior.

Job. 30. v. 21.

gjorde honom mycken swedast; ja, han war under plågorna, förr än han kunde finna Guds Allwisas ändamål derwid, stundom knorrisk emot GUD.

Hela denna tiden war således för honom en mödos och eländes tid; men ehuru bedröfwade nätter wore nog många för honom, så betänner han dock här, at tiden och menniskiors lefnad hastigt förswinner och snart löper sin foos.

Wi skole derföre uti vår Förra del bewisa, at vår lifstid är kort.

Förra Delen

Menniskan af Qwinno född, lefwer en liten tid, lyda orden uti vår upläsne H. Text.

Det är en utsago och sanning, som nu icke tål något undantagande, utan alla menniskior måste belänna och i sinom tid erfara, at lifwet är obeständigt, samt at döden är alla förelagd; Ty, så snart wi alla uti Adam förlorat vårt andeliga och ewiga lif uti och med GUD, så snart blefwo wi ock skyldige til det Rättfärdiga döds straffet, som för kändgjordt war: tu måste dö, och i thet samma blef ock Lifwets längd kort och owis.

Här ifrån är nu ingen Menniska undantagen, som med David nödgas bekänna; jag är af syndelig såd född; och min Moder hafwer mig i synd afslat; Qwinnan, säger Ap. Paulus, kom öfwerträdelsen åstad; och på öfwerträdelse fölgde ett rättmätigt straff: således få wi klaga: hwad är menniskan, och at han skulle wara rättfärdig, som af Qwinno

no född är, ja, igenom ena Menniskio är syn-
den kommen i werlden och för synden skul döden. Rom. 5. v. 12.
Lifwet är sålunda kort, och döden wis för allom.

Här hafwes intet affeende på Stånd, Personer och 2. Sam. 12.
Ålder, Ungdomen är intet säker för Grafwen. Da- v. 18.
uid och Zeroboam måste se sina Barn uti spådaste å- 1. Reg. 14.
ren döda; Unglingen Euthyus blifwer dödd. v. 17.
Act. 20. v. 9.

Här gäller ej hårlighet, åra och högt stånd; ty en
Konungs stora magt, prakt och många Titlar gälla
här mindre än intet, alle sammans måste förfara den-
na sanningen: Menniskian af Qwinno född, Ief,
wer en liten tid; the måste alla under jordena och Hez. 31. v. 14.
dödenom öfwer gisne warda. Gen. 9:29.

At the rättfärdige måste dö bewises af Noachs exem-
pel. Salomon, fast än han war den wisaste på jorden,
hade dock här ingen waraktig stad; så hielper ej heller
wisdom. Rika mannen blef dödd. Så löser man sig ic-
ke med penningar ifrån döden. Simson kunde ej med
sin styrka förlänga lifwet och utestänga döden, ja Ab-
salons stidnhet wann icke skonsmål. Si! så står då
denne dom orubbad: Menniskian af Qwinno
född, Iefwer en liten tid.

Liten och kort är vår lifstid i Sielfwa sin up-
rinnelse, kort är han i sitt bästa flor, och ändteligen
kort wid sin owisa ända.

Uti Sin uprinnelse är han kort, det wisar oss Job,
B när

när han liknar honom wid ett blomster, och säger:
 Menniskan växer up som ett blomster och fal-
 ler af.

Huru tåtkoch behageligt fer icke ett blomster ut,
 när det först uprinner utur jordena? Det fågnar ju
 våra Ögon, det upfriskar vår luft och det gläder våra
 utwertes sinnen så högt, at den minsta blomma och lil-
 ja bör af oss uti sin fågring anses härligare wara
 Math. 6. v. 29 beprydd, än Salomon i sin präktigaste kunga drägt.
 Men huru länge får man fågna sig af des präkt?
 Morgonrodnaden får ju knapt wisa sig på Horizonten,
 Solen som nogast kasta sina strålar från Himmelen
 der på, och den swalkande daggen förr knapt förswin-
 na, än alla bladen luta til jorden och omsider affalla,
 så des fågring är ute.

Lika så är en Menniska uti sin första början, Hens-
 nes tid är då redan kort, hennes lunda förbytes ofta
 Uti ett Swepeklåde, och rätt som hon börjar resa sig
 up, lutar hon straxt til sitt stoft, intet Under då, om
 El. 38. v. 73. Hiscias kallar vårt lif en dag, emedan det intet län-
 gre warar, än ifrån morgonen til aftonen, at David
 Pl. 39. v. 6. kallar det en twär hand, och at Esaias liknar det wid
 El. 40. v. 6. Södd, som hasteligen förtorkas.

De små Barnen, som ännu ligga uti Lindan,
 skunda sig likwäl på denna wägen, som löper til än-
 dan, så at den wise Seneca hade rätt, när han sa-
 de: Wi dö dageligen, emedan hwat dag minskar
 något af vår lefnads tråd.

Alt ält detta äger sin grund, det se wi klarligen af
 Guds ord och dageliga erfarenheten; ty wi för-
 nimma ju rätt så snart ett ungdoms blomster för-
 svinna och af dödsens Lia afbuggas, som en gam-
 mal och mogen stam.

Wårt lif såges fördensful wara såsom Gräs; Eme- Pl. 103. v. 15
 dan det snart förwisnar; Såsom en Ström; Eme-
 dan det hastigt bortflyter; Och såsom en sömn; Pl. 90. v. 5.
 allthensund det, of owetande, försvinner.

Till det andra, är vårt lif bort uti sitt bästa flors
 detta besannar Job uti vår Text, när han säger:
 Flyr bort som en skugge, och blifwer icke.

Efter Språkets art heter det: Wårt lif hastar sig
 flyndsammligen och är icke ständaktigt. Skuggan
 följer kroppen efter, så länge Solen den samma bestrålar;
 men så snart en enda molnsläkt undangömmmer des ljus,
 och stiger emellan Solen och kroppen, så snart för-
 svinner ock skuggan. Ingen kan ej eller af skuggan,
 som man ser, taga ett wiß märcke på den ort eller
 rum, thår han tyks stanna wid; ty efter en liten stund
 är han platt förswunnen; Så kan man ej eller af en
 Menneiska i sitt bästa flors gindra sig försäkrad om nå-
 got beständigt och långwarigt wälstånd derwid; Ty
 det kan om astoneu annars wara, än det om
 morgonen war. Menneiskans tid går derföre bort, Syr. 18. v. 26
 såsom en skugga. Wi äro såsom i går komne och Pl. 144. v. 4.
 wete intet, vårt lif är såsom en skugge på jor-
 dens.

Vi stråfwaju, at hinna det mål, som wi önska; mången hinner ock i sin bästa ålder til lyckans högsta förmoner; Men hwad är sådant annat, än en flyktig Skugga? Måste icke en David, en Salomon och Ahasverus midt uti sitt bästa wälståndes stor lemna alt sammans, nemligen lif, härlighet och rikedommar?

Nazianzenus kunde fördenksul med skäl falla lifwet hastigare än en skugga; Æschylus kunde med rått säga, at det Menniskliga lifwet är en skugga af en röf, och Pindarus at det är en skuggedöm; Ty fastän skuggan synes stor, så finnes dock ingen ting mindre uti honom, än beständighet; Alltså kan ock Menniskians största sällheter i werlden snart til intet warda.

Til det tredje, är ock wårt lif och tid liten och kort i anseende til thes tidsta ånda, som aldeles öwis är; Menniskian lefwer en liten tid, står det uti wår Text, eller närmare: Hennes Tid är kort af dagar. Liten är wår tid wid sin ånda; ty den är ock både öwis och snart inne.

Vi kunna lägga oss om aftonen med lif, hälsa och wälstånd, men weta intet, om wi få se någon annan dag för oss upgå på Himmelen. Ja, det som besynnerligast är, at om wi hinna til den högsta ålder, så kunna dock wåra år fögo räknas mera, än såsom en enda dag. Ett långt lif kan då sägas wara såsom en Sommar-dag, och ett statot såsom en winterdag, efter som aftonen då snarare nalkas.

Si! så kort är wår tid i hänseende på sitt öwis

wisa tilskundande Slut. I weten icke hwad i morgon stie kan; Ty hwad är edert lif? ett damb året, som en liten tid warar och sedan försvinner, må wi säga med Jacob af Epistelens 4:de Capittel. Jac. 4. v. 14.

Tu skalt icke warawis på titt lif, fäfangt är thet tå at tänka: måtte jag då leswa til morgons. Beröm mig intet af morgondagen; ty tu west icke hwad i dag hända kan. råder Salomon uti Ordspråks-bokens 27. cap. Deutr. 28. v. 67. Prov. 27. v. 1.

Wårt lif är kort i anseende til hvars och ens menniskios af GUD föresatta lefnadsmål, då hon wäl har sin bestämde tid; Men hennes månaders tal äro dock för Herranom allena, det är, honom endast kunnige.

Ja, kort är ock vårt lif, när wi jemnföra det samnta med den oändeliga ewigheten; emedan tusende år äro för Heranom såsom en dag, och såsom ett sandkorn emot all sanden i hafwet, så ringa äro ock menniskians år emot ewighetena, säger Syrac i bokens 18. Capitel. Pl. 90. v. 4. Syr. 18. v. 8.

Men jemte det, at vår tid och lif är sålunda kort wid sin början, uti sitt bästa lopp och i anseende til dess owisa slut, så är det med thet samma kort i anseende til det korta nöje, som wi då åga, när wi så litee få sågna oss af dens lif, hwilken wi hierteligen älska, hwilket nöje då försvinner, när lifwet här uphörer.

Gen. 22. v. 3.

Swärföre sörgde Abraham sina hustru Sara? So
 derföre, at han henne sakna måste. Swärföre be-
 gråter Rachel sina Barn? so derföre, at det war u-
 te med dem, och hwad war ordsaken, at Maria och
 Martha så hierteligen greto sin döda Broder Laza-
 rus? So den, at tiden war så kort, på hwilken de
 fått fagna sig af hans lifswa sällskap; Så är så
 thet lifwet ganska kort, hwar under twenne säta wen-
 ner så glädia sig af en tiår sammanlefnad. De wil-
 le gierna önska, at det måtte wara beständigt, ty
 wägen tyckes så icke wara så lång, när de wandra til-
 sammans; och bördan intet tung, när de med hjälp-
 sam hand henne bära. Således räknas tiden för kort,
 när nöjet af sammanlefnaden saknas.

Joh. 11. v. 33

Ah! tu korta Menniskio-lif! huru snart uprinner
 tu icke: Men huru hastigt försvinner tu ock? Din bä-
 sta ålder är såsom en skugga, som wid molnen förlo-
 ras, ja slutet är ock kort; Ty räknas så många dagar
 af vår lefnad, som wi någonsin kunna, så infaller dock
 omsider vår lefnads Afstön, och det, inn an wi det
 förmoda, hwilket alt skier efter Herrens allwisa
 behag, som grundar sig på heliga orsaker.

Ecclef. 12.

v. 1.

Stanna nu tu Ungling! Wid denna Beträktelsen
 om lifwets korthet, betänk owissheten af ett långt
 lif, sått intet titt hopp på framtiden; Ty döden har
 intet affeende derpå, Tänk fördenstul på din Sta-
 pare i dinom ungdom förr än åren ralkas.

Speglen eder uti dessa Jobs ord i Säkne Epicu-
 ræer. J, som tagen dagen som han kommer, och frå-
 gen

gen intet efter hurudan aftonen blifwa må; Men
wackten eder; Ty de säkra skola komma på skam, Job. 6. v. 20.
när det är aldra säkrast. Job 6.

Besinnen eder I, som sättien lit på Mammon och
sägen til Guldet: Tu äst mitt hopp; I, som lef- Job. 31. v. 24.
wen med rila Kornbonden obetymrade om edra Sjä-
lar; I, som samlen Skatter, och förwaren dem til
tillkommande tider, hwad nytta hafwen I utaf them,
när I dock oförwäntande fån höra denna försträc-
keliga döds-posten: in däre i thenna natt skal tin
Själ ifrån dig tagen warda. Omwänden eder Luc. 12. v. 20.
tä til HERAN edor GUD I hårde och obotsfärdige
syndare. Sacken Gudi för hwar dag I här lefwen,
och så länge nåde-dören står för eder ännu öppen; ack
misbruken ej tiden, han kan wara kortare för eder,
än I det kunnen tro. Thersöre, medan det heter i
dag, så förhården icke edra hiertan.

Ebr. 3. v. 13.

Men i trogne GUDS Barn! fågnen eder, at edra
dagar i werldene warda af lifsens HERRE förkortade. Phil. 1. v. 23.
Ty, som I längten hierteligen efter den stunden,
hwilken kan byta edort nu warande lif uti ett båt-
tre, altså warda och de dagar för eder skuld skatte, Mat. 24. v. 22.
så at om den vätsfärdige bittida döer, så är han Sap. 4. v. 7.
dock i rolighet. talar wise mannen i bokens 4. Cap.

Si! så kort är wårt lif, och så få äro våra da-
gar och är här på jorden. Ho kan gidra sig uträkning
öfwer thenna tidens längd, utan allena GUD?

Så kort, som nu lifwet är, så mödosame är det
litwål, hwilket wi uti wår Senare del skola wisa.

See

Senare Delen.

Job säger i vår text: Menniskan af Qwinno född, lefwer en liten tid, och är full med orolighet, eller närmare: mått af orolighet. Antingen wi nu föra dessa orden: full med orolighet, til Menniskan sielf, eller tiden, som hon lefwer uti, så blifwer dock meningen enahanda; ty Menniskan uti tiden eller medan hon lefwer, hafwer oro, och tiden med Menniskan är mödosam, orolig och beswårlig.

Menniskans tid och lefnad är mödosam och full med orolighet uti lekamlig måtto, den är ock mödosam och full med orolighet uti andelig måtto. Uti lekamlig måtto är han mödosam så wäl wid sielfwa början af lifwet, som wid dess fortgång och ändteligen wid dess slut.

Allt ifrån den stunden, då Adam förlorade sitt sål-
sa lif i Paradiset, hwarest ingen plågsam möda och
beswår, eller döden hade rum, och ifrån den dagen,
då denna domen blef öfwer honom affunnad: med
betymmen skal tu nära mig på markena i alla ti-
na lifsdagar, tu skal äta ditt bröd i tin anletes
sweitt, så hafwa ock desse orden blifwit på Menni-
skian fullbordade: Menniskan lefwer en liten tid
och är full, eller mått af orolighet.

Menniskan får intet råka många timmar af sitt naturliga lif, förr än henne öpnas en dörr til en beswårlig wådloban, på hwilken hon löpa, strida och kämpa måste, hwilket ej stier utan möda.

Sen-

Hennes första intråde til werlden begynnes med jämmer och gråt; Födelse-dagen är början til de många tusende oroliga stunder, hwaröfwer wi sedan med tårar sucka måste. Salomon har derföre rätteligen sagt: dödsens dag är bättre, än Födelse dagen, hwilket dygde. Läraren Syrach besannar, när han så härom wittnar: en usel och jämmerlig ting är med alla Meniskiors lefwerne alt ifrån moderlifwet intil dess de i jordene, then alles wår moder är, begrafne warda.

Ecclel. 7.

v. 2.

Syr. 40. v. 1.

Den gråt och jämmer, som wi höra af de nyfödda Barnens munnar, äro demotsägeliga wittnen, at det lif, som de nu fädt blifwa ägare af, är fullt med orolighet. Augustinus sätter fördenskul på wår naturliga födelse-dag ett rättmätigt kännemärke, när han frågar: hwad är thet at födas til werlden annat, än at ingå til ett mödosamt lif? Och Bernhardus wittnar, at den glädie man har uti werlden, är liten och warar ett ögnableck.

Denna mödosamma wår lefnads början är intet enskyldt för någrom, utan allmän för allom; ty så sant, som wi äro meniskior, födas med menisklig natur och dragas med meniskliga swagheter, så sant är det ock, at möda, orolighet, och beswär äro med sielfwa födelken, och then förderfwade naturen så nära förenad, at förr skal man finna Solen utan lius, elden utan värma, än man kan finna en meniskia född, til werlden utan orolighet, ty meniskian war-

der

Der född til olycko, eller rättare, til elände, såsom
 Job. 5. v. 7. foglarna til at flyga, vittnar Job.

Här ifrån är intet ett Konunga-Barn undantagit;
 ty, fast än det inlindas i Silke och Sammet, och
 är födt at bära Krono och Scepter, så är dock dess lef-
 nads början lika mödosam med dens, hwilken i groft
 Syr. 40. v. 4. blaggarn inswept warder.

Här sannas då hwad Hedningen Homerus skrifwit:
 intet Creatur är uslare än menniskan, såsom dock
 hwad den wise Solon sagt: hon är bel och hollen
 eländig.

Et! så mödosamt är vårt lif uti sin början. Hur
 ru fåfänge äro wi då icke, när wi framgiffwa lyckönsk-
 ningar på ens födelse-dag, som öpnat dören til oräk-
 neliga besvär? Dock måste wi här rättmätigt med-
 gifwa, at, fast än vårt lif är mödosamt, så är det
 dock en besynnerlig nåde stämt ifrån Himmelen; wi
 böra wörda then allwise Skaparen för en sådan Hans
 nåd; ty han hade ju kunnat för war öfwerträdelse platt
 förderfwa oss. Men si Hans godhet warar ännu emot
 oss, och wi så under war lefnad wara afsyna-witt-
 nen til GUDS under så i natursens, som nådenes ri-
 ke. Här har tu således ordsak, min Christen, at af he-
 lig förundran, med lof och tackfäelle beblandad, frå-
 ga: **HÄR!** hwad är menniskan, at tu tänker
 på henne?

Til det andra, är war lefnads tid mödosam och
 full med orolighet wid sin fortgång och under war
 wistande här på jorden.

Må

Måste wi icke ifrån ungdomen med mycken möda upammas i seder och nyttiga wettenskaper, hwilka böra vara grundwal för de handa- slögder och närningsfång, hwarmed wi oss sedan redeligen föda skolom?

Hwad möda, bekymmer och oro trycker icke våra sinnen och lemnar, när wi, uti wisja stånd försatte, måste alle nära oss i wår anletes swett? En H. Er. Gen. 3. v. 19. rans tienare måste tilbringa många trötta stunder.

Han har at giöra redo för Siälur; ett answar, som Hel. 3. v. 20. förordsafar många sömnlösa nätter. Här sannas Eseclef. 12.

Salomons ord: mycken predikan giör kroppen trött. v. 12.

Läs Syraks 39 Capitel, så skal tu finna med hwad bekymmer, walo och böner en H. Erans Präst måste giöra sitt embete, om han en gång wil ansees ibland de Staffare, som H. Erren kallar trogna; men denna bördan ökas mycket när han ofta måste giöra sitt arbete med suckar. Math. 25. v. 21. Ebr. 13. v. 17.

Uti Regierings-ståndet är Kunga- Kronan intet mindre full med oro och bekymmer, än hon är utsmyckad med ädla Stenar, hon är tung nog at bära för den, som skal styra land och rike; answaret är Exod. 22. v. 8. dyrt; ty han står i GUDs ställe på jordene, han måste regera med omsorg, wäldet är af den högsta, hwilken efterfråga skal huru J handlen, och Rom. 12. v. 8. ransaka hwad J för händer hafwen, lyda orden Sap. 6. v. 4. uti wisshet: bok 6. Cap.

Så lycksaliga derföre, som wi räkna dem, hwilka i Kongliga Palats wistas och af Kongligt blod födas, så mödosamma må wi oss beståda deras dagar;

jag undrar då intet, at Demosthenes sagt: lyckliga, re den, som straxt får dö, än den, som i lifwet får upplifwa på lyckones högsta åretrappa.

Gå wi til Hushålds-ståndet, så lærer ingen neta, at ju der oftare instänkes bekymmers- och mödoswatten, än glädie- och frögde-win. Här måste Föräldrar med mycken omsorg upföda sina Barn i tukt

Eph. 6. v. 4. och HERRans förmaning; här måste en Herre och Husbonde samt idkesam Matmoder så handla med sina tjenare och sitt husfolk, at de alltid i hogkomma: det

Collof. 4. v. 1. deras HERRe är i Himmelen, så at här må heta: när en om nattena på sin säng hwilas och so-

Syr. 40. v. wa skal, komma honom många tankar före, om

5. 6. han än en liten ro får, så är thet dock intet. Ja, en Ålterman kan ei wänta ymnog störd, om han ei med swett och möda brukar jorden och arbetar, under hopp at winna GUDS wälsignelse.

Wisa mig då något Stånd i werlden, som kan sägas wara fritt för orolighet, möda och beswär. Detta bestyrker Moses med sin utsago: wårt lif warar siuttio år och högst ottatio år, och så det bäst warit hafwer, så hafwer det möda och arbete warit.

Plal. 90. v. 10. Si! Detta har tu, min Wen! i werlden at wänta, tu och skal finna lifwet, för det Tredie, wara mösamt wid des slut. Som det naturliga lifwet är allom kiärt som lif fädt, ja och för den minsta makt, som söker at undankrypa förderf, så är och Slutet deraf oroligt; dock är döden i synnerhet bitter för den, som

Syr. 41. v. 1. goda dagar och nog hafwer och utan sorg lefwer.

Dro

Oroligit är det sista lefnads slutet; ty wi se då våra närmaste stå omkring vår säng, wi höra våra wänner beklaga saknaden af vår nu för handen warande bortgång, ja wi måste här lemna alla våra önskada förmoner; men ännu oroligare är det sista lefnads slutet, när bandet emellan Stål och kropp uplösas stål, som ej aföper utan besynnerlig smärta när hiertat wil lika som brista i bröstet, blodet i ådrorna börjer kallna och kroppsens lemmar utsträcke warda. Si! så mödosamt är vårt lif i timmelig måtto.

Uti andelig måtto följa också möda och orolighet menniskan efter, wil tu wara en GUDs tienare så red sig til frestelse; man måste ju med fruktan och båsöwan skaffa sin salighet; man måste i all ting bewisa sig såsom GUDs tienare, i tolamod, i bedröswelse, i nöd, i ångest: med ett ord; genom mycken bedröswelse måste wi ingå i GUDs rike.

Här har menniskan såsom uti lifwet, altså wid dödsstunden strid med satan, som henne frästa wil; strid med werlden, som henne förföra, hata och förarga wil, ja strid med sitt eget kött, som henne reta och roa wil; detta gjorde en Paulus så ledsen wid lifwet, at han utbrast i dessa orden: Jag arme menniska! So skal lösa mig ifrån denna dödens kropp.

De ogudackrige få icke eller wara lottlöse uti werldenes mödosamma oro. De proas af syndiga

begär, som holla dem fågna under syndsens lag: afvunden öfver andras wälgång prästär mångfaldig bitter swett af deras anleten; ja, deras egna oroliga onda samweten lemna dem ingen ro. De äro wäl mången gång i lifwet, dock aldramäst wid dess slut orolige för döden, helswetit, domen och ewigheten; The skola wara i ångest, och skola komma förtrawslade med deras synders samwet, och

Sap. 4. v. 20. Deras synder skola straffa dem under ögonen. Afwished: bok. 4. GUD förskone oss allom för sådan oro och uplyse oss ögonen, at wi alltid må wandra på rättfärdighetenes stigar.

J hafwen nu, wälsignade åhörare! af denna enfaldiga afhandling sedt: det menniska lifwets kortbet! men tillika, dess stadiga oro och beswär.

Jag förmaner derföre och käriligen på GUDS wagnar råder eder allom, at, emedan J. ären här gäster och främmande på jorden, J nu söken edort hemman i Himmelen, förwarande eder för tidt-

1. Petr. 2. v. 10. sliga begärelser, hwilka strida emot själerna.

Tu jordiskt sinnade själ! Sätt ej uti detta fåfängeliga wäsendet och flyktiga jordsstofvet tin förnjelse, utan haf tina lust i HÆKranom, låt betraktelsen af döden, som allas ånde är, affräckatig, at söka winning i werldenes dåraktiga och förflusande skatter.

Gack ned uti den mörka Griften, spegla der tin daglighet och skönhet, beståda der tina rikedomar och hårlighet, ja, sök ibland de förmutnade benen den, som

som här i stor åro suttit, tu finner dock intet annat, än titt sidsa alt ett stoff, och titt yttersta ett intet, bewis nog, at det är fåfångt at fara efter det jordiskt och förgångeligt är.

I trogne GUDS barn! warer wid god tröst, är edort lif i werlden mödosamt och oroligit, så är det dock gansta kort, är det kort, så ändas ock en gång edor möda, när I saligen fån insomna i Jesu sår, waren intet rådde för döden, han är ju hamnen, då I kommen från denna werldenes brusande haf, han är ju målet, thit I kommen wid ändan af wadiobanen, der Kronan och lönen utdelas; ja, han är dören hwarigenom I fån ingå från werlden til Himmelen.

Nå! besinna tig fördenksful, tu elända wandringsman, och se, tig wäl före på denna tin farliga och mödosamma resa, wandra altid försittigt och tänk på ändan; ty när wägen är til ända gången, då är forsent at tänka på målet, när målet är hunnit, då är fåfångt at wara omtänkt, hwart man skal taga wägen; när man måste fara ifrån ett hemwist, då är swårt, om man icke wet, hwarest man då skal finna ett annat hus. När tin sefnads wäg är til ända gången, när lifwet hunnit sitt mål, när själen skal lemna den jordiska hyddan, då är wisserliga nödigt, at tu wet tig wara förbehollen en sällare hamn, en wisare boning och ett säkrare hemwist, hwarest intet ondt tig röra må, och ingen olycko må nalkas tina hyddo.

Tillämpning

Jag wänder mig nu med mitt enfaldiga tal, til dessa båda för wåra ögon stående saligen döda Christendoms-Systrar, och låmpar dessa Jobs ord på dem båda: *Menniskan af qwinno född, lefwer en liten tid och är full med orolighet, wåper up som ett blomster, och faller af, flyr bort som en flugge, och blifwer icke.*

Wår wårda och nu i HERRanom saligen döda Fru Probstinna, har wäl hunnit til med-åldren, af Davids föresagda åre-tal, nemligen 40 år, men ack! huru kort war icke hennes tid? kort i sin uprinnelse; ty hon wäxte up som ett blomster, men hastade snarliga til sin mognad, kort wid sin fortgång; ty hennes lefnads flugga förswann wid sielfwa tiara mid-dags-solen, ja kort och wid dess slut; ty hon gick bort, då ingen det förmoda kunde, uti bästa åldren, och nedgidmnes nu i jorden, då jorden ännu intet welat tröttna at bära en så wärdig och kär inbyggare; ja, mycket kort war Fru Probstinnans lefnad, i anseende til Herr Probstens hierteliga nöje och ästundan, at ännu längre få fågna sig af en uti Denne kär och älskanswård Maka och Hus-Fru, som och kort i hänseende på alla kärna Barnens och förnåme anhörigas samt alles wår högeliga önskan, at ännu längre få äga dess kärlek och lifswa sällskap, hwilket de och wi nu med tårar så tidigt sakna måste.

Men

Men ehuru kort hennes lefnad war, så war han dock mödosam! mödosam wid ingången til werlden, ty hon måste ock erfara den allmänna flagan: war början är gråt, under sin lefnad har hon ock haft många mödosamma stunder, så at, fast än hon intet såsom en daga karl måste nära sig af sitt arbete, så woro dock hennes dagar icke desto mindre intet utan möda; ty uti sina späda år blef hon upam- mad i hwarjehanda, sitt tidn tilhöriga wettenskaper, hwilka gjorde henne stikelig, at wid åren stöta en wigtig hushollning och detta har intet kunnat stie utan möda; uti sin Christendoms öfning war hon ock intet mödolös, ty hon sökte genom Guds nåd, at gå jämna steg på salighetenes wäg och skaffa med fruktan och båsivan sin salighet.

Mödosamt war ock lifwets slut; ty hon prästades af många swåra tillsåtande sjukdomar, hwilka ånteligen utslakte hennes lufs lius i werlden; men up- tände för henne ett hårligare lius i himmelen.

Saliga Fru Probstinnans wandel ibland oss war sålunda både kort och orolig. Hon lägges nu wäl i grafwen til sin kropp; men hennes lofwärda minne skal giömmas hos oss i beständig åtanke.

Saligheten har hon wisserliga fådt ärfwa; ty Himmelen war hennes ståndiga ögnamärke, och frid-
 D fens

sens boningar har hon fädt intaga; ty hon wandrade här, mitt på stridsplatsen, på fridsens wägar, ja, hamnen har hon hunnit, ty med tolamod och tro styrdes alltid hennes lefnads stiepp på werldens brusande haf.

Hela Fru Probstinnons lefnads sätt war ett mönster af en upriktig ensaldighet. Hon mente aldrig illa med någon, fast än afwunden, som nu wid grafwen tystna måste, henne förfölla wille; hennes tolamod war den strud, hwarmed hon pröfde sig, när werlden henne pröfwa wille. Ödmuikhet, saktmodighet och hjärtlig wänlighet woro de dygder, som gjorde wår Probstinna wård allas hjärt, med ett ord: inför sinom **GLÖD** wandrade hon **Gudeligen**; emot sinom nästa **rättfärdeligen** och emot sig sielf **tukteligen**, och efter hon bewarades genom trona till salighet, så har hon ock nu fädt sin tros ändalykt, nemligen själens ewiga salighet.

1. Petr. 5. v. 9.

Nu får hon hwila sig ifrån sitt arbete, nu har hon ro för werldens oro, ja, glädje när **HEDRAN** Zebaoth, nu är hennes **rättfärdighets fructe frid** och theß nyttö ewig stilhet och säkerhet. Hon får

Es. 32. v. 17.

nu

nu bo i frids- husom i trygga boningar och en
stön rolighet.

Så til kroppen får hon och hwila i grafwen,
ligga i frid och sofwa uti sin hwilokammare. Wälsig-
nad är nu redan tin själs ingång i himmelen, wäl-
signad ware och i dag tin ingång i grafwen! wälsig-
nad tin hwila i jorden! wälsignad blir och tin själs
och kropps förening, at på den sidsa allmänna hela
werdenes domedag få ingå uti GUDs härlighets
rite, at blifwa när HERANOM alltid!

Hwad åter Herr Probstens i lifstiden älskans-
wärda dotter, Jungfru ELISABETH TILLÆA wid-
kommer, hwars döda lekamen ligger här på den swar-
ta bären, och får i dag göra sin stära moder följe
i grafwen; så war hennes lefnads-tid i werlden wis-
serligen kort, hon rann upp utur jordena såsom en lilja
och måste för dödsens lia stupa wid sielfwa början
af sin blomstrande wår; Hennes tid sög bort, såsom
en skugga, hennes döds tima näskades och förr, än
wi det tro kunde, ja tiden war kort; ty hennes hul-
de Fäder och Syskon, samt alla andra, som henne
känd, hade herteligen önskat, at se hennes lefnads-tid
för långt til många år.

Men ehuru kort tiden war för henne at lifwa på, så war han dock mödosam, hennes sluttan ära-
 lefnad war henne tung nog; ty hon fann intet smak
 uti werldenes wäsende, derföre war hon ock lycklig,
 som så bittida fick skillas ifrån detta förfordrta Babel,
 ett bewis, at hon war Gudi kiär.

Henne til beröm på des döda stoft kan jag med godt
 Samwete inför både Gudi och menniskom wittna, at
 hon war ägare af alla Christeliga dygder:

Gudsrukten, såsom begynnelsen til all wisshet,
 war henne måst om hiertat, och ifrån hennes mog-
 nare ungdoms år til döds tiden så kiär, at hon fann
 ett besynnerligt nöje at uti enslighet få gibra HER-
 ranom sina böner med tårar. Uti HERrans hus hör-
 de hon GUDS ord med sådan upmärksamhet, at ögo-
 nen flöto i tårar. När ock hennes längtan efter tronens
 styrkia fordrade, at hon wille bruka den heliga Nat-
 warden, så war Hennes hierta, så wid första, som
 de andra resorna så blödig, at det, under erkän-
 sla af sin egen uselhet och wördnad för GUDS
 obegripeliga, nåd syntes brista i stycker. Uck! mer än
 solklara prof, at kärleken för GUD ägde främsta
 rummet i hiertat.

Wot

Mot nästan war hon upriktig, behagelig uti alt sitt upförande, ödmjuk uti ord och seder, och älskades därför af allom, såsom hon bemötte alla både med en allmännelig och broderlig kärlek.

Hon war wäl ung til år; men mogen i dygder; sitt högsta goda och förnämsta winning satte hon deruti, at älska GUD öfwer alt, at wara sinom föräldrom lydlig och emot alla upriktig, ödmjuk och wänlig, hon lät fördenksul lysa i sin tro dygd, i dygdene bestiedelighet, i bestiedelighetene måttelighet, i måtteligheterna tolamod, i tolamodet hopp och har nu wunnit hoppes föremål, nemligen det Ewiga goda i Him-
 2. Petr. i. v.
 5. 6.

Gack då in tu sälla ELISABETH uti tin Him-
 melsta härlighet, gick och in uti grafwen och hwilla ther
 tills ändan kommer!

Wi sakne tig nog tidigt uti wårt umgänge; wi be-
 klage förlusten at wi ej längre fingo åga tig ibland oss.
 Nu har tu funnit ro för werldsens afwund och oro,
 frid för striden och kronan wid ändan af målet; nu
 får tu med de utwalda Helgon och obesmittade Jung-
 frur följa Lambert hwart det går; ja tu får med

tin saliga moder frögdas i högdene och stå för Lamb-
sens stol erwinnerliga.

Åh! sälla möte! Åh beständiga nöje! O! liuswa
hemnigt! ther ingen tager edor krona.

Hwarmed skal jag trösta dig, tu GUDS man!
som nu måste se både tin älskanswärda Fru och Ma-
ka, som ock tin så högt älskade dotter på lila tid så
tidigt ifrån dig bortgå? Dessa äro dubbla slag, rätt
härda på titt öma och blöddiga hierta.

Jag är wid dessa dödsfall sielf tröstlös; ty jag
saknar uti det Hus, hwarest all gunst mig bewisad
blifwit, twenne Personer, som mig med ogemen
benågenhet och upriktig wänskap bemötte; men jag
wil dock lemna dig dessa orden til tröst: tina saliga
döda hade ett godt rykte när hwar man, at
de fruktade GUD, och ingen kunde säga dem
något ondt uppå:

Judit. 8.

När derföre sorgen klämmer titt hierta, lätt
deras lofwärda wandel, som de fördt, och den sa-
lighet, som de nu äga, wara för titt hierta det en-
daste läkeplåster; ja, hoppet at en gång få möta
dem

dem uti en säll ewighet, skal och kan lindra alla
tina beswår på jorden.

GUDS andas kraftiga wärkan ware med tröst
och hugswalelse mächtig i tin sorg, at fågna tig
med glädie. Wi önske, at länge få hugna oss of tin
trogna Herda-wård, och skola dershöre bedia GUD
för tin wälgång, at han måtte bewara tig och be-
la titt kiära Hus ifrån slika länbara slag!

GUD wälsigne, tröste och uppehålle alla dem,
som närmast äro i sorgen! Jag undrar intet at
de gråta öfwer en så swår saknad, då både Moder
och Syster på en gång utbåras utur huset; men sör-
jen intet, Edra döda äro i sält förwar. GUD styr-
ke Eder i hoppet, at en gång få giodra dem mö-
te i Himmelen! Ja, GUD, wår GUD, wälsig-
ne oss allesammans och gifwe oss nåd, at wi här i
werlden måge tänka på ändan, at wi här uti dö-
dlighetene måge söka odödlighet, och så löpa på wår
wådjoban, at wi för Jesu skull hinna det rätta må-
let! hwarom wi nu alla sluteligen bedia och sucka
willsom:

Sids

Sidst min GUD! jag tig nu beder:

Tag min hand uti tin hand,

Eå at tu mig altid leder,

Förer til titt frögde-land,

Swarest åndas alt besvær,

Når min wandring sluten är,

Och jag tig min anda sänder,

Tag så then i tina händer.

AMEN.

PERSONALIA.

Sedan wi af HEDrans ord, som är wåra
sålars andeliga spis, fått hämta hwad oss
til uppbyggelse i wår Christendom, dödsbe-
traktelse och beredelse til en säll hädanfärd,
tjänar, återstår nu intet mera, än at wi, them sorg-
bundnom, til lindring uti theras bedröfwelse, them
och androm til upmuntring at tråda uti gudaktighets
och dygde-fotspår, samt wåra saliga döda til wäl-
förtjänt äreminne, efter wedertagit bruk theras här-
komst, Christeliga wandring och saliga affsed ifrån
werlden i korthet hörom oss föreställas; Begynnand-
des om Dottren, som åtta dagar för sin Moder affed.

Dygderika Jungfruns, ELISABET TILLÆAS
ingång til werlden, genom den naturliga fbdelsen,
skedde uti Stockholm år 1740. den 23 Decembris: Fa-
dren nu i diup sorg närwarande, och hos oss alla wäl-
kände, är den då warande *vice Pastoren* wid fransöfka
Församlingen i Stockholm, och nu mera Probstén och
Kyrkoherden i Rödving, Högärewördige och Höglärde
Herr Magister Olof Tillæus: Modren Högärebörna och
Dygdådla Fru CATHARINA AULÆVILL.

Thessa Föräldrars omsorg om denna thesas kär-
 lomna Dotter, sträckte sig först til dess andeliga och
 ewiga wälfärd; hwarföre the och straxt, likmätigt the-
 ras Christendoms plikt, lät henne genom thet H. Dop-
 pens Sacramente inympas i Christo, til at wara en
 ledamot i hans andeliga klanen, som är hans dyrt-
 lidpta Församling, hwarigenom hon blef på nytt född
 til et Guds barn och Jesu Christi medarfvinge til
 härligheten.

Så snart thet sig gifra lät uti hennes späda år,
 blef hon uti Christendomens sanna kundskap underwist,
 samt uti alla hennes kön och stånd anständige sögder
 och dygder sitteligen öfwad; hwaruti hon gjorde goda
 framsteg, hällst hon af HERRanom hade fått qwickhet
 at fatta och förstå

Och som hon, jämte flera tåcka och behageliga na-
 tursens förmoner war tillika begäfwad med ett så-
 dant sedigt, stilla och lufsig upförande, at hon af al-
 la, som henne kände, blef hierteligen älskad; så fattas
 de Hof-Rätts Advocatens, Högaogtade Herr Christo-
 pher Falckenholms Anke-Fru, Catharina Roth i Stock-
 holm, för henne, på hennes 10:de år, ett så kärli-
 git tycke, at hon begiärte, det hon måtte få fågna sig
 af hennes närwarelse i sitt hus, så hon theriämte
 wille hafwa thet nöjet, at wara såsom en huld Moder
 för ett så kärt barn, thet hon på sin bekosnad ytter-
 ligare wille låta lära hwad som henne anständigt wore,
 samt henne försörja och uppehålla, hwilket dess kära
 Föräldrar willigt tillät, hällst thesas trogna wård och
 ömma

Omnia upsikt therigenom icke hindrades. Och förblef hon hos thenna i Stockholm så wäl fragdade Anke-Strun, såsom theß, ej mindre än sin egen Moder, lydiga barn, öfwer 3:ne års tid, til desß hennes f. Fader, efter århållen Konglig fullmakt på transport til Aibpings Pastorat, hitflyttade; då hon blef sina f. Föräldrar följaktig hit til orten.

Som nu denna mycket älskade Dottren, under en öm Föräldrarnas och andras förnuftiga wård, dageligen tiltog uti en tåck och angenäm tilwärt, icke allenast i seder, skickelighet och husaktighet, utan ock i det förnämsta, som är Guds sanna kannedom och en osfrymtad Gudsfruktan, och dermed förenad Christelig beskedlighet, at rätt umgås med högre och lägre, kände och okände, rike och fattige, wänner och öwänner; Så gjorde hon ock på allas sinnen af båda könen ett behageligt uttryck, och skulle snart hafwa fågnat en jordisk brudgumme, om ägtenskaps- Herren thertil behagat förlåna lifstiden. Han är wäl, jämte Föräldrar och anhörige, en af dem, som detta osbröwantade dödsfallet måst röder; dock twiflar man ej, at ju hwar och en Gud- och dygdälskande menniska, som henne kändt, lærer tycka ömt wara, at en så tåck plantering i Guds Församlings örtagård, så tidigt i blomstrande ungdoms åren skulle af dödens lita kullfäld blifwa.

Här bör ej obemålt lemnas, endast til upmuntran för kall sinniga hiertan, huru stor kärlek wär saliga döda, hade til Guds Heliga ord, så at hon ofta, efter Frälsharens ord, slöt dörren til efter sig, och sökte ensliga runn

til at bedia; warande ganska blödig til sinnes, så at hon under Predikningarna, eller då Herrans S. Mattward utdeltes, fast hon ej war med, ymnigt lät tårar flyta; men dock aldra måst, då hon, några weckor förut, med sina kära Föräldrar, begett HERRANS Högwärdiga Mattward, syntes hon nästan smälta i tårar. Hon talte och ofta om döden, och förgat icke under de friska stunder i sin ungdom at tänka på sin hädanfärd.

Döds-tiden kallades och lika som efter thes önskan, då hon, som i några weckor kändt mycken opåslighet och matthet i kroppen, den 26 sista dne Aprilis lades ned på Gote-sängen, therifrån hon ej mera uppstod. En swår hufvudvärk, stark hetta och plågor, i alla kroppens delar, jämte frätning och sömnlösa tåg allt mer och mer öfwerhanden, therwid sig och någon yra esom oftast infant. Och ehuru man genom tienliga läkemedel, sökte fördrifwa thet onda, så lät thet sig dock icke gådra, utan krafterna astogo allt mer och mer, med en ganska swår värk, hwarunder hon dock icke lät förmärka otålighet, utan undergifwenhet i Guds behag och wilja. Hon hörde och då hålst, at man läste för henne gudeliga Verser och korta böne-säkningar, ropade ofta på sin trogne Frälsare, och sade: Jesu! hjälp mig.

Anteligen blef na en emellan den 7:de och 8:de i denna månad hennes sista, då hon blef mällös, och sedan hennes hierta och bröst några timar förut arbetat, at uttrycka den sista pustn, affomnade hon kl. half tu stilla och saligen, med en diup hertesuf, och uplyfta bgon til himmelen; då thesa orden: **J** Christi sår jag som,

Komnar in, icke för henne lästes; och antwardade så sin själ, i sin Himelske Faders händer, sedan hon på jorden lefwat 17 år, 4 månader och 5 dagar.

Om theß hulda Moder, Dygdådla Fru Probstinan CATHARINA AULÆVILL, som, ätta dagar efter thenna sin älskade dotter, i HERRanom affomnade, wil man följande kortteligen anföra;

År 1717 den 7 Augusti år hon född hit til werlden uti Stockholms stad.

Hennes Fader war då Rådsmannen i Stockholm och Præses i södra Förstads Råmners = Rätt, sedermera Kongl. Maj:ts Tro = man, Justitiæ Borgmästare derstädes, och Riddare af Kongl. Nordstjerne orden, som uti hela 45 åren tient under Stockholms Magistrat, den Högådle och Widt-Lagfarne Herren, Herr Peter Aulevill, som den 14 Februarii uti föledit år, på sitt 80:de ålders år, lemnade denna werlden. Modren war den Gudålskande och af många dygder lysande Fru Anna Margareta Spect, som år 1727 i HERRanom affomnade.

Nåst det, at Hennes fiåra Föräldrar läto, efter sin älsiggande plikt, allraförst wara sig angelägit, at befordra sin fåra Dotter, strax efter den naturliga födelsen, til Dop och Christendom, at blifwa införlifwad i det andeliga winträdet Christo, och en lem i des andeliga kropp, med försäkran om barnaskap hos GUD; så war och dem ingen ting högre om hiertat, än at hon, under en wederbörlig lekamlig stötsel, måtte med dagarna och åren upfostras och wåra til i tuft och HERRans förmaning.

Til detta ändamåls winnande, blef hon, så snart äldren och förståndet syntes medgifwa, anfordrad och underwist i den sanna Christendomens kundskap, och efter sin egen Gudfruktiga Moders exempel, hällertil at läsa den Heliga Bibelen, hwarföre hon måste dageligen gifra redo för sig hwad hon lärde; då ei eller spardes något, som hon borde lära af allehanda deß kön och stånd anständiga och nödiga stycken.

Men denna omsorgen, såsom deß Moder i synnerhet tillhörig, saknades för henne på deß 10:de ålders år; då HERREN GUD behagade fordra Modren till sig i himmelen: hwarpå Fadren, som sedan fick allena söria för hennes upfostran, insatte henne hos Affekorens i Kongl. Commercii-Collegio, wälborne Herr *Jacob Nordenstedts Fru*, den berömda Kongl. Secreteraren, och Historiographi Regni Herr *Johan Hadorfs dotter*, Fru *Brigitta Hadorf*, som då wistades på deras gård *Elebolanda* uti *Hagby Sockn* en half mil ifrån *Upsala*, hwarest hon förblef uti 3 års tid, och feck der kundskap om hwarjehanda, som til landthushålls styrande tiena kunde, hwarpå hon åter hämtades af sin Fader till *Stockholm*, at ytterligare öfwa sig i alt thet, som henne tienligt war, samt at hielpa til med hushållningen i sin Faders hus.

Therest, sedan hon någon tid med ett dygdigt och sedigt upförande tilbragt sin ungdom hemma hos sin f. Fader, honom och samtliga sina 8. Bröder till besynnerlig hiertans fågnad, täcktes den nådiga Guden tilskynnda henne på deß 22:dra ålders år ett Christeligt och lifligt äktenskap med den då förtiden warande vice Pastoren

stören wid Fransöfka Församlingen i Stockholm, des
nu i diup sorg efterlefswande k. Man och Make, seder-
mera nu warande Probsten och Kyrkoherden härslådes,
hvilket wann sin fullbordan år 1739 den 25 Januarii.

Under detta sitt Äktenskap, hwaruti hon lefde med
sin k. Man 19. år, 3 månader och 10 dagar, blef hon
en kär Moder til 13. barn, af hvilka 9. st. största
delen i deras späda år, äro förut ingångne i den ewi-
ga glädien, den nu i dag med henne til grafwen fölg-
aktige älska Dottren inberäknad, nemligen 3. Söner och
6. döttrar. Warande nu i lifwet 2:ne Söner och 2:ne
Döttrar, som öfwer sin hulda Moders så tidiga bort-
gång srida och bittra tårar utgiuta.

Swad eljest thenna wår saliga Christendoms Systers
allgemena lefwerne widkommer, behöfwer man ej wid-
löftigt therom förmåla, emedan thenne förnäma och
hederwårda Församlingen, then tid hon här warit, nog-
samt kunnigt är, huru som hon sig uti umgänge förhål-
lit. Enkannerligen har hon besittat sig, genom andans
kraft, GUD öfwer all ting och sin nästa som sig sielf, at
älska: fördt ett fromt, stilla och ärbort lefwerne, och
ingen lust haft til denna werldenes flård och fåfånga.
GUDs heliga ord älskat, såsom sin högsta skatt, och de
Helga Sacramenterna i högsta wyrdning hållit; med
andakt begått HERRans G. Mattward: under sin en-
skitta Gudstienst hemma i sitt hus läste hon sitigt i
den G. Skrift med flera anderika böcker. Hon war af
ett godt och lustigt sinnelag, ödmjuk af hiertat, med
wänner, grannar och någrannar käriligen och wänligen
umgäts: warit upriktig, och utan falskhet emot alla;
bewi-

bewisande hwar och en den heder och wördnad, som hwarjom och enom efter stånd och wårde tilhörde. Och ehuru hennes rena wålmening torde ej altid behagat allom, har hon dock icke lagt sådant på sinnet, utan gler-na varit til förlåtelse benågen, saktmodig, fridsam med alla, tolig i de bedröfwelser och wederwårdigheter, henne öfswergått, och efter råb och tilstånd varit barmhertig emot de nödlidande, fattige och torftige, hwilket de med sitt wittnessbörd wål kunna intyga; forteligen sagt: hon har varit GUDi kär, och hwar rättssinnig menniska tåkt och behagelig:

Swad saliga Fru Probstinnans siukdom och hån-danfård widkommer, kan man wål säga: at hennes fle-re ungdoms behagligheter, både til utseende och hålsa, under de tått på hwarannan följande och ofta swåra barnsångar, började nu småningom förlora sig, så at hon, i synnerhet på sitt sista lefnads år, befant sig mycket siuklig, hwaraf hånde, at hon ej förrån långt in på da-gen förmådde upstå af sängen, utmattad, och af många plågor ansatt. Ehuru hon sielf war nog siuklig och kraft-lös, under thet at för 2:ne weckor sedan 4 des låra barn lågo til sängs, så kunde dock hennes Moderliga kärlek til them ej afhållas, at hon ju sielf, öfwer thet hennes swaga krafter tillåto, långt in på nätterne wil-le se them til gods, alt til thes hon den 5:te Maji, tre dagar för hennes dotters död, aldeles måste intaga sängen, hwarifrån hon icke mera kom upp: hon ansat-tes tå af mycken heta, hufwudwårk, förstoppning och bröstsiuka, som hon i många år förut hade dragits med; dock alt thetta under godt förstånd, så at hon kunde
med

med andacht och glädie afhöra, hwad henne af Gudeliga werkar förelästes.

På de 3:ne sista Fru Probstinnans lefnads dagar öfwerföll henne en tung, dock såsom ljustig sömn, som påstod 2 och ett hast dygn med en stark hetta, hwarunder hon då och då upwaknade, och begärte någon förfriskning, så ock allehanda tianliga Medicamenter och Medel brukades at sakta sjukdomens häftighet: men sedan hon nu sofwit förenämnde 2 och en half dag, återwände wäl sömnen, och til en del hetan, men hälsan kunde intet igenom de bästa medel återställas, utan när hon således legat waken uti 7 timar, blef hon på sistone rörd af inwärtets slag, hwarpå fölgde kl. 5 efter middagen den 15 Maji ett kort döds-arbete, med andedrägtens förkortande under en half tima, hwarpå bandet emellan kropp och själ uplöstes, sedan the här i jämmerdalen förente warit uti 40 år, 8 månader och 27 dagar.

Desz själ har hamnat i den Himmelska glädien, och kroppen nedsattes i jordens sköte til den stora HERANS tilfommelse dag.

Wi önske emedlertid, at hugswalelsens GUD wille med sin nåd och kraftiga tröst uppehålla desz i diup sorg qwarlemnade f. Man, som på en gång med blödande hierta måste se för sina ögon på bären läggas sin f. Mafa och äldsta Dotter: Han tröste ock de qwarlefwande Barn, som bortmist en god Moder och kär Syster, samt styrke them och öf alla uti en fast tro och hopp, så at

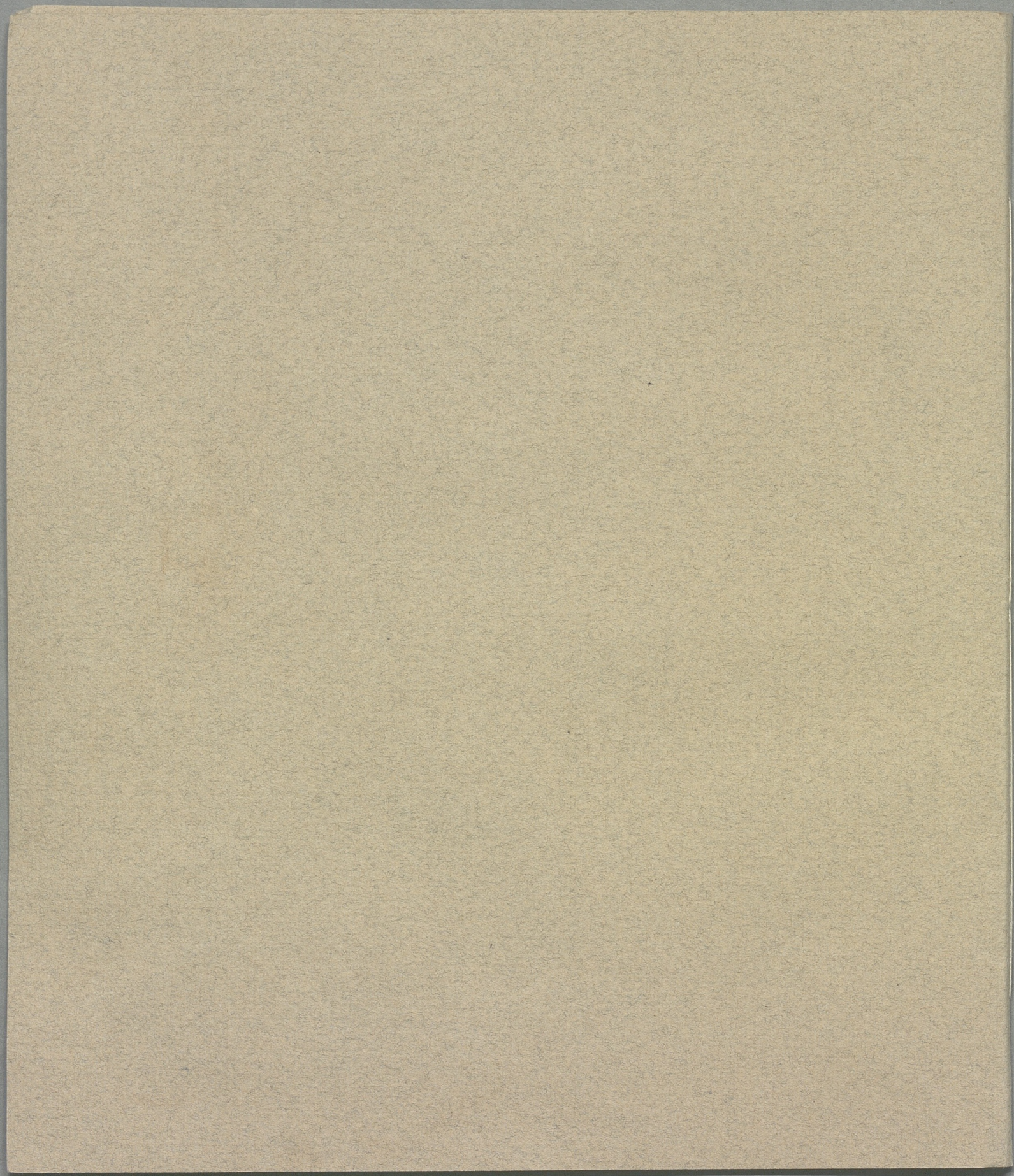
Når stunden åndas, och Kroppen är kall,
 Och ågonen läggas tilsamman,
 Oß HERren må taga til sin frögde-sal
 Til ewig glädie och gamman.
 för vår milde Trålsares Jesu skul AMEN.

Tacksägelse.

Thenne Christeliga, förnåma och hedertwärda Guds
 Församling, som til ett särdeles kännemärke af
 af gunst, benågenhet och wålwilia, samt ömt medli-
 dande, behagat, thenne Begräfnings-Act med sin åstun-
 dade närwarelse behedra, låter Herr Probstsen med
 des k. barn och anhörige hörsammeligen, tjenst- och
 wänligen betacka: betygande sig theremot skyldige, af
 sådant med all wördnad, tjenst och tacksamhet
 årkänna och bemöta.

www.books2ebooks.eu